

Vysvětlení Úřadu ke změně příslušnosti soudů, zejména k požadavku soudu sp. zn. 28 C 145/2018 (odstavné koleje) o vyjádření

Vážené dámy, vážení pánové,

začátkem roku 2023 jste obdrželi usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 datované 16. prosince 2022, č. j. 28 C 145/2018-388 (ze zákona spojeny 4 žaloby pod tuto spisovou značku). Civilní soud Vám v něm dává možnost vyjádřit se k tomu, že hodlá řízení zastavit z důvodu nepřislušnosti a stávající žalobci mohou podat novou žalobu správnímu soudu (Městskému soudu v Praze). Takto Obvodní soud pro Prahu 1 již postupoval a Úřad to zaznamenal do přehledu žalob na svých internetových stránkách.

Civilním soudům bylo za dobu existence Úřadu podáno ve věcech, o nichž rozhodl, celkem 17 žalob. Úřad však není účastníkem těchto řízení a soud nemusí k jeho vyjádřením přihlížet. V této věci Vás například soud oslovil, v jiných řízeních ne, ačkoliv Úřad na Vaše účastenství soud upozorňoval. V poslední době došlo například k opomenutí účastníků ve věci sp. zn. 27 C 188/2020 (zavedení poplatku za přístupové komunikace). O tomto případě Úřad také podrobně informoval a zveřejnil k němu podrobné vyjádření.

Příslušnost civilních soudů byla původně stanovena na základě judikatury a závěru, že prohlášení o dráze je soukromoprávní povahy. Judikatura Soudního dvora Evropské unie však dospěla k jinému závěru a i to byl jeden z důvodů, proč bylo nutné výslovně v § 65a zákona o dráhách v roce 2022 upravit příslušnost správních soudů.

Informace o vývoji jednotlivých soudních řízení pro Vás pravidelně aktualizujeme na webových stránkách Úřadu v sekci Státní správa a kontrola, [Soudní rozhodování](#).

Změna příslušnosti soudu z civilních na správní je jednoznačně k Vašemu prospěchu.

Svědčí pro to:

a) Rychlost řízení před správními soudy

Správní soudy projednávají a rozhodují věci týkající se agendy Úřadu rychleji. Nemělo by se tedy stát, že ve věci posouzení prohlášení o dráze nebude soudem rozhodnuto ani po deseti letech od podání žaloby (viz dosud neskončené řízení vedené civilními soudy v Ostravě týkající se prohlášení o dráze 2013).

b) Senátní rozhodování jednoho soudu

Ve správním soudnictví rozhodují senáty složené ze tří soudců. U civilního soudu rozhoduje jeden soudce. Na rozdíl od civilního soudnictví (může být příslušný každý z 88 okresních soudů) rozhoduje pouze jeden soud. Je tak možná specializace některého ze senátů a jednotnost rozhodování soudu. Nemělo by se tedy stát, že v obdobné věci budou existovat dvě protichůdná rozhodnutí soudu a věc tedy bude stále fakticky nedořešena.

c) Vaše účast v řízení

Pokud budete s rozhodnutím Úřadu spokojeni, nemusíte činit žádné kroky. Soud Vás vyzve, zda chcete uplatňovat svá práva osoby zúčastněné na řízení či nikoliv. Úřad je na rozdíl od civilního soudnictví účastníkem řízení (žalovaným) před správním soudem. Vyjádření k žalobě

i účast na jednání Úřad zajišťuje sám svými zaměstnanci, nevyužívá žádné externí právní služby. Nevznikají zde tedy žádné další náklady a Vy se nemusíte ani vyjadřovat ani vystupovat před soudem, ani vynakládat nemalé prostředky a čas, pokud sami nebudete chtít. Pokud svá práva uplatňovat budete, závisí na Vás v jakém rozsahu. Osobám zúčastněným na řízení soud doručuje také rozsudek.

Pokud nebudete s rozhodnutím Úřadu spokojeni, můžete svá práva správním soudem hájit intenzivněji. Soud Vás opět vyzve, zda chcete uplatňovat svá práva osoby zúčastněné na řízení či nikoliv.

d) Soulad projednávání ve správním soudnictví se směrnicí

Soudní dvůr Evropské unie v řízení o předběžných otázkách vykládá unijní právo, včetně směrnice 2012/34/EU. Judikatura se stále vyvíjí. Zásadní jsou závěry Soudního dvora, že žalobu proti rozhodnutí soudu můžete podat i v případě, že jste nebyli účastníkem správního řízení vedeného Úřadem. Dále také to, že soudy samy nemohou ve věci rozhodnout místo Úřadu. Tím je zajištěna jednotnost rozhodování. Úřad je samozřejmě vázán právním názorem soudu.

S pozdravem

JUDr. Eva Kášová, Ph.D.
ředitelka odboru přístupu k dopravní infrastruktuře